T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/62
KARAR NO : 2019/366
KARAR TR : 20.05.2019

ÖZET:Adli ve İdari yargı yerlerince verilen kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülerek yapılan BAŞVURUNUN, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "aynı konuya ve sebebe ilişkin kararlar olması ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarını taşımaması nedeniyle REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının
Giderilmesi İsteminde
Bulunan (Davalı) : Havsa Kaymakamlığı
Karşı Taraf (Davacı) : S.E.

**O L A Y :** Havsa Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, alkollü olarak araç kullandığı, kazayı yetkili memurlara bildirmediği ve kaza yerinden ayrıldığının tespit edildiğinden bahisle, 22 ... plakalı araç sürücüsü davacı S.E. adına 8.4.2017 gün ve HN-174651 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5 ve 81/1-d madde ve fıkraları uyarınca toplam olarak 1.082,00 TL idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından alkollü olarak araç kullandığı nedeniyle 8.4.2017 gün ve 2216 sayılı geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağı düzenlenmiştir.

**I-** Davacı S.E. 11.4.2017 günlü dava dilekçesinde, "08.04.2017 tarihinde evde bulunduğum esnada Polis memurları ikametime gelerek beni karakola davet ettiler ve zorla alkol muayenesi yaparak ekte sunduğum tutanaktaki para cezasını ve geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağını tanzim edip, tarafıma imzalattılar. Ben her ne kadar zorla yapılan alkol muayenesinde 0,56 promil alkollü olsam da trafikte seyir halinde olmamam ve ikametimden karakola götürülmem sebebi ile yapılan bu işlemler hukuka aykırıdır. Çünkü seyir halinde herhangi bir suç halim olmaksızın keyfi şekilde böyle bir uygulama yapılmıştır. İş bu nedenle tarafıma tebliğ olunan tutanaklara itiraz ederek iptalini talep etmek zorunda kaldım.

SONUÇ VE İSTEK: Arz ettiğim nedenlerle Trafik para cezasının ve ehliyete el koyma işleminin iptaline karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. " demek suretiyle **adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.**

Davalı Havsa Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğü, "Yapılan incelemede bahse konu olay ile ilgili olarak S.E. hakkında 2017/84 Suç No ile ''Mala zarar verme, Trafik güvenliğini tehlikeye sokma" suçunu işlemesi nedeni ile Edirne Cumhuriyet Başsavcılığına fezleke hazırlanarak 11.04.2017 tarihinde gönderildiği anlaşılmış, fezlekenin içeriğinde ise;

08.04.2017 günü saat 06.10 sıralarında 155 polis hattına gelen ihbarda Hacı İsa Mahallesi muhtarlığına 22 ... plaka sayılı aracın çarptığını bildirilmesi üzerine bahse konu adrese 8177 kod nolu ekip sevk edilmiştir. Yapılan araştırmalarda kazaya karışan aracın 22 ... plaka sayılı olduğu ve sahibinin de S.E. olduğu tespit edilmiştir. Şahsın adresine gidildiğinde aracın hasarlı olduğu görülmüştür. Kendisiyle yapılan görüşmede aracının hasarlı olduğunu bildiğini, uykusuz olduğunu, dalgınlıkla çarptığını, olay yerinden ayrılıp aracını evinin yanında boş arsaya park ettiğini beyan etmiştir. Şahısla yapılan görüşmede görevlilerce alkol kokusu geldiği tespit edilerek S.E. ile birlikte 08.04.2017 tarih ve saat:08.30 tarihli Araştırma, Görgü Tespit ve Yakalama Tutanağı düzenlenerek imza altına alınmıştır. S.E. vermiş olduğu 08.04.2017 tarihli Şüpheli ifade tutanağında kendi sevk ve idaresindeki 22 ... plaka sayılı otomobil ile muhtarlık binasına çarptığını muhtarlık binasında ve kendi aracında hasar meydana geldiğini Muhtarlık binasının hasarını karşılayacağını beyan ederek ifadesini imzalamıştır. S.E. yakalamaya müteakip sevk edildiği İlçe hastanesinde alınan 08.04.2017 tarih ve 267 Rapor Numaralı Genel Adli Muayene Formunda "Alkol Üflemedi" ibaresi görülmüştür. Şahsın araç kullandığı kendi ifadesi ve yapılan araştırmalar sonucu sabit olduğundan alkollü olup olmadığı amacı ile İlçe Emniyet müdürlüğünde Alkol Metre ile yapılan ölçümde 0.56 promil alkollü olduğu tespit edilmiştir. 2918 sayılı KTK' nun 48/5 " Yapılan tespit sonucunda, 0,50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise, 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin

herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması hâlinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin biliminde başlar." Amir hüküm doğrultusunda yasal sınır üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen S.E. hakkında 2918 sayılı KTK' nun 48/5 maddesi gereği HN 174651 seri nolu İdari para cezasında belirtilen 876,00 TL idari para cezası ile aynı kanunun 81/1d "Kazayı; yetkili ve görevli memurlara bildirmek, bunlar gelinceye kadar veya bunların iznini almadan kaza yerinden ayrılmamak," maddesini ihlalden 206,00 TL Trafik idari para cezası uygulanmış ve sürücü belgesi yapılan sorgulama sonucu 6 ay süre ile geçici olarak geri alınarak 0002216 seri numaralı Geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağı düzenlenmiştir. Düzenlenen tutanaklar yüzüne karşı yazılarak bilgilendirme yapılıp 08.04.2017 tarihi itibari ile tebliğleri yapılmıştır. Sürücü belgesini görevlilere teslim etmediğinden sürücü belgesi geçici süre ile geri alınamayan sürücülerle ilgili tutanak tanzim edilerek müşterek imza altına alınmıştır.

2918 sayılı KTK'nın 48. Maddesinin 7. Paragrafında "Hususi otomobil sürücüleri bakımından 0.50 promilin, diğer araç sürücüleri bakımından 0.20 promilin üzerinde alkollü olan sürücülerin trafik kazasına sebebiyet vermesi hâlinde, ayrıca Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır" hüküm doğrultusunda yapılan adli işlem fezleke içeriğinde mevcuttur.

**Düzenlenen Tutanağın Yasal Dayanağı ve Cevabımız;**

S.E. hakkında düzenlenen idari para cezası tutanağı ile Geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağı, Karayolları Trafik Kanunu 48/5. maddesi ve 81/1d. maddesi gereği, yukarıda da ilgili madde metinlerinin açıklamalarında belirtildiği gibi yasaya uygun olarak tanzim edilmiş ve imzalanmıştır.

S.E. 11.04.2017 tarihli Edirne Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği' ne hitaben yazmış olduğu dilekçesinde kendisine zorla alkol muayenesi yapıldığı iddiasıdır;

İlçe Emniyet Müdürlüğümüz hizmet binası 24 saat esasına göre kamera kayıt sistemi ile kayıt yapılmaktadır. 2918 sayılı KTK'nın 48. maddesinin 9. paragrafında "Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, kollukça teknik cihazlar kullanılmasını kabul etmeyen sürücülere 2.000,00 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi iki yıl süreyle geri alınır." Maddesinden de anlaşılacağı üzere teknik cihazla ölçümü kabul etmemesi durumunda yapılacak işlem açıkça belirtilmiş olmasına rağmen ölçüm yapmak için zorlamanın bir mantığı bulunmamaktadır.

S.E.'in bir diğer iddiası; Trafikte seyir halinde olmadığı ve ikametinden karakola götürülmesi sebebi ile yapılan işlemin hukuka aykırı olması, seyir halinde herhangi bir suç hali olmadığı halde keyfi şekilde işlem uygulanması.

S.E. kendi kullandığı aracı ile Trafik kazasına karıştığını meydana gelen zararı karşılayacağını ekte gönderilen fezleke içerisindeki ifade tutanağında beyan ederek imza altına alınmıştır ve bu iddiaya, düzenlenen fezleke açık cevap vermektedir.

Dilekçede yer alan iddialar asılsız, dayanağı bulunmayan, yapılan idari işlemleri iptal ettirmeye yönelik, adaleti yanıltıcı ve kasıtlı amaç taşıyan bir ifadeden ibarettir.

**Netice ve Talebimiz**

S.E. KTK'nın 48/5 ve 81/1-d. maddelerini ihlal ettiği sabit bir vakadır. Ayrıca kendisi hakkında Cumhuriyet Savcısı talimatı ile adli işlem yapılmış 2017/84 Suç No ile Edirne Cumhuriyet Başsavcılığına dosyası sevk edilmiştir. Yukarıda arz ve izaha çalıştığımız kanunlar dâhilinde trafik kural ihlaline uygulanan İdari Para cezasında; yasalarda açıklanan hükümler doğrultusunda, eylemin niteliğine, özüne, esasına ve mevzuata uygun olarak düzenlendiği incelenen evraklardan anlaşılmıştır. İtirazın reddine karar verilmesini talep ederek Büro Amirliğimizde bulunan belgelerin birer örneği yazımız ekinde gönderilmiştir." demek suretiyle başvuruya ilişkin bilgi ve belgeleri göndererek, başvurunun reddine karar verilmesini istemiştir.

**EDİRNE 2. SULH CEZA HAKİMLİĞİ:** 18.7.2017 gün ve D.İş:2017/1745 sayı ile, "…

**İtiraz eden dilekçesinde özetle:** Havsa Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliği tarafından düzenlenen 08/04/2017 tarih ve HN-174651 sayılı 1.082,00-TL'lik idari para cezası karar tutanağının iptalini talep etmiştir.

**Karşı taraf cevap dilekçesinde özetle:** İdari yaptırım kararının usul ve yasaya uygun olduğu bu nedenle haksız ve mesnetsiz yapılan itirazın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

**Başvuru dilekçesi, cevap dilekçesi, idari para cezasına ilişkin işlem dosyası ve dosyada mevcut diğer belgeler birlikte değerlendirildiğinde;** 08/04/2017 tarihinde saat 06:10 sıralarında 155 polis hattına gelen ihbarda Hacı İsa Mahallesi muhtarlığına 22 ... plaka sayılı aracın çarptığının bildirilmesi üzerine bahse konu adrese 81 77 kod no'lu ekibin sevk edildiği, kazaya karışan aracın 22 ... plakalı araç olduğunun tespit edildiği, şahsın adresine gidilip aracın hasarlı olduğunun görüldüğü, kendisiyle yapılan görüşmede uykusuzluktan dolayı çarptıktan sonra aracı evinin yanına park ettiğini beyan ettiği, şahıstan alkol kokusu geldiğinin fark edilmesi üzerine, olayla ilgili tutanak tanzim edildikten sonra ilçe hastanesinde alkol muayenesinden imtina ettiği, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde alkolmetre ile yapılan ölçümde 0.56 promil alkollü olduğunun tespit edildiği, araç sürücüsü olan itiraz eden hakkında itiraz eden aleyhine 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5 (Yapılan tespit sonucunda, 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise, 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması hâlinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar.) maddesini ihlal ederek ilgili kabahat fiilini işlemesi nedeniyle araç sürücüsü hakkında HN-174651 seri nolu 1.082,00-TL tutarlı idari para cezası tutanağının düzenlendiği, başvuruya konu idari para cezası ile ilgili olarak Hakimliğimizin yetkili ve görevli olduğu, başvurunun süresinde olduğu ve başvuranın buna hakkı olduğu anlaşılmıştır.

Görevli Emniyet Personeli ile hakkında yaptırım uygulanan arasında herhangi bir husumetin bulunmadığı, tutanak

mümzilerinin görevini kötüye kullandığını gösteren bir durumun da sözkonusu olmadığı, idari para cezası karar tutanağında ihlalin açıkça belirtildiği, itiraz edenin itiraz dilekçesinde ileri sürdüğü gerekçelerin yasal ve somut bir dayanağının bulunmadığı, resmi belge niteliğindeki ceza tutanağının aksinin ispat edilemediği, bu şekilde ceza tutanağının usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıldığından itirazın reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

**KARAR: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;**

**1-** Havsa Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliği tarafından düzenlenen 08/04/2017 tarih ve HN-174651 sayılı 1.082,00-TL tutarındaki idari yaptırım kararının hukuka uygun olması nedeniyle itiraz eden tarafından yapılan **BAŞVURUNUN REDDİNE,**

**(…..)**

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucu idari para cezasının miktarı itibariyle 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28. maddesinin 10. fıkrasına göre kesin olarak karar verildi. " **şeklinde karar vermiştir.**

Davacının itirazı üzerine, Edirne 1. Sulh Ceza Hâkimliği 8.1.2018 gün ve D.İş:2018/39 sayı ile, Edirne 2. Sulh Ceza Hâkimliği'nin 18.07.2017 tarih ve D.İş:2017/1745 sayılı idari para cezası hakkındaki kararının, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28. maddesinin 10. fıkrası uyarınca kesin karar olduğu ve itiraza tabi olmadığını açıklayarak, itiraz hakkında karar verilmesine yer olmadığına kesin olarak karar vermiştir.

**II-** Davacı S.E. 2.6.2017 günlü dava dilekçesinde, "08.04.2017 tarihinde evde bulunduğum esnada Polis memurları ikametime gelerek beni karakola davet ettiler ve zorla alkol muayenesi yaparak ekte sunduğum tutanaktaki para cezasını ve geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağını tanzim edip, tarafıma imzalattılar. Ben her ne kadar zorla yapılan alkol muayenesinde 0,56 promil alkollü olsam da trafikte seyir halinde olmamam ve ikametimden karakola götürülmem sebebi ile yapılan bu işlemler hukuka aykırıdır. Çünkü seyir halinde herhangi bir suç halim olmaksızın keyfi şekilde böyle bir uygulama yapılması yanlıştır. Çünkü ben ikametgahımda istirahat ederken evde alkol aldım. Ancak seyir halinde değildim. Bu nedenle işbu davayı açma zorunluluğum doğmuştur.

SONUÇ VE İSTEK: Yukarıda izah etmeye çalıştığım nedenlerle davalı tarafından tanzim edilen 08.04.2017 tarih ve 0002216 nolu geçici olarak sürücü belgesi alma tutanağının iptaline karar verilmesini saygı ile arz ve talep ederim. " demek suretiyle **idari yargı yerinde dava açmıştır.**

Davalı Havsa Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğü, adli yargı yerine verdiği dilekçesini aynen tekrar ederek, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

**EDİRNE İDARE MAHKEMESİ** 1.10.2017 gün ve E:2017/964, K:2017/1546 sayı ile, "…Dava, davacı tarafından, alkollü olarak araç kullandığı gerekçesiyle sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin 08/04/2017 tarih ve 2216 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. maddesinin 1.fıkrasında, uyuşturucu veya keyif verici maddeleri almış olanlar ile alkollü olan sürücülerin kara yolunda araç sürmelerinin yasak olduğu, 2.fıkrasında uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla kollukça teknik cihazlar kullanılacağı, teknik cihazların sahip olacağı asgari koşullar ile diğer usul ve esasların yönetmelikte gösterileceği, 5. fıkrasında ise yapılan tespit sonucunda, 0,50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verileceği ve sürücü belgesinin altı ay süreyle geri alınacağı, 12.fıkrasında sürücü belgelerinin geçici geri alma işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılacağı, 13.fıkrasında bu madde hükümlerine göre geri alınan sürücü belgesinin iade edilebilmesi için; ilgili kişi hakkında trafik kurallarına aykırılık dolayısıyla bu Kanun hükümlerine göre verilmiş olan idari para cezalarının tamamının tahsil edilmiş olması; uyuşturucu veya uyarıcı madde alması nedeniyle sürücü belgesi geri alınanların ayrıca sürücü olmasında sakınca bulunmadığına dair resmi sağlık kurumlarından alınmış sağlık kurulu raporunun ibraz edilmesinin şart olduğu, 14. fıkrasında ise alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin tespiti için kullanılacak teknik cihazların sahip olacağı asgari koşullar ile diğer usul ve esaslar yönetmelikte gösterileceği hükme bağlanmıştır.

Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 97. maddesinde; alkollü içki almak suretiyle araç kullanan sürücülerin tespit veya teşhisinde hangi esas ve usullerin uygulanacağı düzenlenmiş olup alkollü içki almış sürücülerin ve kanlarındaki alkol miktarının tespiti esaslarının düzenlendiği, (a) bendinde ise; sürücülerin alkol oranlarının tespitinde; tarih, saat ve ölçüm sonucu ile cihaza ait seri numarasını gösterir çıktı verebilen ve kalibrasyon ayarı yapılmış teknik cihazların kullanılacağı düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; 08/04/2017 günü sabah 06:02 sıralarında 22 ... plaka sayılı aracın Hacı İsa Muhtarlığı binasına çarparak kaçtığı ihbarı üzerine yapılan incelemede anılan plakalı aracın sahibinin davacı olduğunun anlaşılması üzerine davacının adresine olaydan yaklaşık iki buçuk saat sonra 08:30'da iki polis memurunun giderek davacıyla görüştükleri, davacının "uykusuz olduğunu, dalgınlıkla çarptığını, olay yerinden ayrılıp aracını evin yanındaki boş arsaya park ettiğini" beyan ettiği, davacının nefesinden alkol kokusunun geldiğinin polis memurlarınca anlaşılması üzerine davacının tahkikata esas olmak üzere Havsa İlçe Devlet Hastanesine götürüldüğü, burada 08:21'de düzenlenen adli muayene formunda "alkol üflemedi" ibaresinin yer aldığı, bunun üzerine alkollü olup olmadığının tespiti amacıyla İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürülerek alkol muayenesi yapıldığı, saat 08:55'de yapılan ölçümde 0,56 promil alkollü olduğunun tespit edildiği, yasal sınırın üzerinde alkollü araç kullandığından bahisle de sürücü belgesinin 08/04/2017 tarih ve 2216 sayılı geçici sürücü belgesi geri alma tutanağıyla 6 ay süreyle geri alındığı, anılan işlemin iptali istemiyle de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; alkollü olan sürücülerin kara yolunda araç sürmelerinin yasak olduğu, alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla kollukça teknik cihazlar kullanılacağı, 0,50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verileceği ve sürücü belgesinin altı ay süreyle geri alınacağı açık olup, belirtilen müeyyidenin uygulanabilmesi için seyir halinde iken alkollü olarak araç kullanıldığının somut olarak tespiti gerekmektedir.

Olayda, davacının 08/04/2017 günü sabah 06:02 sıralarında 22 ... plaka sayılı aracı ile bir kazaya karıştığı, daha

sonra olay yerinden ayrılarak ikametine gittiği, polis ekiplerinin davacıyı 08:30'da ikametinden alarak İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürdükleri, alkol ölçümünün saat 08:55'de yapılarak davacının 0,56 promil alkollü olduğunun tespit edildiği dikkate alındığında, davacının seyir halinde iken alkollü olarak araç kullandığına ilişkin somut bir tespit bulunmadığından, varsayıma dayalı olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 134,30-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta avansının kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere ….. karar verildi." **demek suretiyle karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.**

**III-UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK:** Kırklareli Havsa Kaymakamlığı 21.12.2018 tarihli dilekçesi ile, "…Davacı tarafından, alkollü araç kullandığı gerekçesiyle sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin 08/04/2017 tarih ve 2216 sayılı işlemin iptali talebiyle Edirne İdare Mahkemesi nezdinde açılan dava sonucu, anılan mahkemenin 31.10.2017 gün ve 2017/964 E., 2017/1546 K. sayısı ile "dava konusu işlemin iptaline" şeklinde karar verilmiştir.

Edirne İdare Mahkemesi 31.10.2017 gün ve 2017/964 E., 2017/1546 K. sayılı kararın gerekçe kısmında;

"... alkol ölçümünün saat: 08:55'de yapılarak davacının 0.56 promil alkollü olduğunun tespit edildiği dikkate alındığında, davacının seyir halinde iken alkollü olarak araç kullandığına ilişkin somut bir tespit bulunmadığından varsayıma dayalı olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır."

şeklindeki ifadelere yer verilerek İDARİ İŞLEMİN İPTALİNE karar vermiştir.

Yine Davacı tarafından alkollü araç sürmekten kesilen idari para cezasına ilişkin kurumumuz aleyhine Edirne 2.Sulh Ceza Mahkemesi 2017/1745 D.İş. sayısı ile yapılan itiraz neticesinde,

"itiraz edenin itiraz dilekçesinde ileri sürdüğü gerekçelerin yasal ve somut bir dayanağının bulunmadığı, resmi belge niteliğindeki ceza tutanağının aksinin ispat edilemediği, bu şekilde ceza tutanağının usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıldığından"

şeklinde gerekçe belirterek BAŞVURUNUN REDDİNE 18.07.2017 tarihinde KESİN OLARAK karar vermiştir.

Halihazırda Sulh Ceza Hâkimliği kararında, DAVACININ ALKOLLÜ OLARAK ARAÇ SÜRDÜĞÜNE ve buna ilişkin davacıya kesilen idari para cezasının hukuka uygun olduğuna kesin olarak hükmetmiştir.

Edirne İdare Mahkemesi 31.10.2017 tarihli kararında ise, DAVACININ ALKOLLÜ ARAÇ KULLANDIĞINA İLİŞKİN SOMUT TESPİTİN OLMADIĞINA ve idari işlemin iptaline hükmedilmiş ve söz konusu karar 22.12.2017 tarihinde kesinleşmiştir.

Bu durumda ortada tarafları, konusu ve sebebi aynı olan uyuşmazlık hakkında birbiriyle çelişik iki farklı kesinleşmiş mahkeme kararının olduğu açıktır.

Karayolları Trafik Kanunu'nun ilgili maddesine göre, alkollü şekilde araç süren kişilere yapılan tespit sonucunda, 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır denmektedir.

Davacı her ne kadar Edirne İdare Mahkemesinde açtığı dava da sadece sürücü belgesinin 6 ay süre ile alınmasına ilişkin işlemin iptalini talep etmiş ise de, her iki yaptırım birbiriyle sıkı sıkıya bağlı durumdadır. Birinin iptali diğerinin uygulanmasını etkilemektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu'nun Hüküm Uyuşmazlığı başlıklı 24.maddesi,

"l. maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

Şeklinde hüküm mevcuttur.

Bu yüzden ortaya çıkan uyuşmazlığının giderilmesi için durumun Uyuşmazlık Mahkemesine sunulması gerekmiştir.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda arz ve izah olunan sebeplerle, Edirne İdare Mahkemesinin 31.10.2017 gün ve 2017/964 E., 2017/1546 K. sayılı kesinleşen kararıyla, Edirne 2. Sulh Ceza Mahkemesi 2017/1745 D.İş. sayılı kesinleşen kararı arasındaki hüküm uyuşmazlığının giderilmesini talep ederim." demek suretiyle, hüküm uyuşmazlığının 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi uyarınca çözümlenmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

**DANIŞTAY BAŞSAVCISI:** 25.01.2019 gün ve E:2019/8 sayı ile; "…. İNCELEME: 1-Davacı tarafından, alkollü olarak araç kullandığı gerekçesiyle sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin 08.04.2017 tarih ve 2216 sayılı işlemin iptali istemiyle Edirne İdare mahkemesinde açılan davada ; anılan idare mahkemesinin 31.10.2017 tarih ve E:2014/2398, K:2017/964 sayılı kararı ile "alkollü olan sürücülerin kara yolunda araç sürmelerinin yasak olduğu, alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla kollukça teknik cihazlar kullanılacağı, 0,50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verileceği ve sürücü belgesinin altı ay süreyle geri alınacağı açık olup, belirtilen müeyyidenin uygulanabilmesi için seyir halinde iken alkollü olarak araç kullanıldığının somut olarak tespiti gerekmektedir.

Olayda, davacının 08.04.2017 günü sabah 06:02 sıralarında 22 ... plaka sayılı aracı ile bir kazaya karıştığı, daha sonra olay yerinden ayrılarak ikametine gittiği, polis ekiplerinin davacıyı 08:30'da ikametinden alarak İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürdükleri, alkol ölçümünün saat 08:55'de yapılarak davacının 0,56 promil alkollü olduğunun tespit edildiği dikkate alındığında, davacının seyir halinde iken alkollü olarak araç kullandığına ilişkin somut bir tespit bulunmadığından, varsayıma dayalı olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır,"

gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir. Söz konusu karar, taraflarca istinaf talebinde bulunulmadığından 22.12.2017 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı tarafından, alkollü olarak araç kullandığı gerekçesiyle 1.082,00 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 08.04.2017 tarih ve HN-174651 sayılı işlemin iptali istemiyle Edirne 2. Sulh Ceza mahkemesinde açılan davada, anılan mahkemece 18.07.2017 tarih ve Değişik İş No: 2017/1745 sayılı karar ile "görevli emniyet personeli ile hakkında yaptırım uygulanan arasında herhangi bir husumetin bulunmadığı, tutanak mümzilerinin görevini kötüye kullandığını gösteren bir durumun da söz konusu olmadığı, idari para cezası karar tutanağında ihlalin açıkça belirtildiği, itiraz edenin itiraz dilekçesinde ileri sürdüğü gerekçelerin yasal ve somut bir dayanağının bulunmadığı, resmi belge niteliğindeki ceza tutanağının aksinin ispat edilemediği, bu şekilde ceza tutanağının usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıldığından itirazın reddine " kesin olarak karar verilmiştir.

USULE İLİŞKİN İNCELEME:

İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2592 sayılı Kanun ile değişik 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında, "1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için;

a)Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b)Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c)Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d)Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar bulunduğu; her iki kararda da davanın esasının hükme bağlandığı anlaşılmıştır.

Hüküm uyuşmazlığına konu Edirne İdare Mahkemesi kararında, 08.04.2017 günü sabah 06:02 sıralarında 22 ... plaka sayılı aracı ile bir kazaya karıştığı sırada davacının alkollü olduğunun tespitli olmadığı gerekçesiyle sürücü belgesine 6 ay süreyle el konulmasına ilişkin işlem iptal edilmiş, Edirne 2. Sulh Ceza Mahkemesi ise 08.04.2017 günü sabah 06:02 sıralarında 22 ... plaka sayılı aracı ile bir kazaya karıştığı sırada davacının alkollü olduğunun tespitli olduğu gerekçesiyle davayı reddetmiştir. Görüldüğü üzere, her iki mahkemenin netice itibari ile vardığı nokta birbirinden farklıdır. Edirne İdare Mahkemesi kararıyla, davacının aracıyla kaza yaptığı esnada alkollü olduğunun ispatlanamadığı gerekçesiyle işlem iptal edilmesine karşın, Sulh Ceza mahkemesi kararıyla ise kaza anında davacının alkollü olduğunun tespitli olduğu belirtilerek idari para cezasına karşı açılan davanın reddedildiği anlaşılmakla, İdare Mahkemesi ile Sulh Ceza mahkemesi kararları arasında oluşan çelişki nedeni ile taraflar yönünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği, bu duruma göre, söz konusu adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü gerekmektedir.

HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ ESASININ İNCELENMESİ:

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. maddesinin 1. fıkrasında, uyuşturucu veya keyif verici maddeleri almış olanlar ile alkollü olan sürücülerin kara yolunda araç sürmelerinin yasak olduğu, 2. fıkrasında uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla kollukça teknik cihazlar kullanılacağı, teknik cihazların sahip olacağı asgari koşullar ile diğer usul ve esasların yönetmelikte gösterileceği, 5. fıkrasında ise yapılan tespit sonucunda, 0,50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verileceği ve sürücü belgesinin altı ay süreyle geri alınacağı, 12.fıkrasında sürücü belgelerinin geçici geri alma işlemlerinin bu Kanunun 6ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılacağı, 13.fıkrasında bu madde hükümlerine göre geri alınan sürücü belgesinin iade edilebilmesi için; ilgili kişi hakkında trafik kurallarına aykırılık dolayısıyla bu Kanun hükümlerine göre verilmiş olan idari para cezalarının tamamının tahsil edilmiş olması; uyuşturucu veya uyarıcı madde alması nedeniyle sürücü belgesi geri alınanların ayrıca sürücü olmasında sakınca bulunmadığına dair resmi sağlık kurumlarından alınmış sağlık kurulu raporunun ibraz edilmesinin şart olduğu, 14. fıkrasında ise alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin tespiti için kullanılacak teknik cihazların sahip olacağı asgari koşullar ile diğer usul ve esasların yönetmelikte gösterileceği hükme bağlanmış; Trafik kazalarına karışanlar ile ilgili kurallar başlıklı 81. Maddesinin 1. Fıkrasının (d) bendinde, Trafik kazalarına karışanların: " Kazayı; yetkili ve görevli memurlara bildirmek, bunlar gelinceye kadar veya bunların iznini almadan kaza yerinden ayrılmamak," Zorunda oldukları, Trafik kazalarında yükümlülük başlıklı 82. Maddesinin Karayollarında meydana gelecek trafik kazalarına hemen el konmasını, ölü ve yaralıların taşınmasını veya yaralıların tedavisini veya sanıkların yakalanmasını sağlamak için,

"a) Kaza yerinden geçmekte olan veya kazaya karışmış bulunan araçların sürücüleri kaza mahallinde ilk yardım önlemlerini almaya ve en yakın zabıtaya veya sağlık kuruluşuna haber vermeye ve yetkililerin talebi üzerine yaralıları en yakın sağlık kuruluşuna götürmeye," Zorunlu oldukları düzenlemesine yer verilmiştir.

Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 97. maddesinde; alkollü içki almak suretiyle araç kullanan sürücülerin tespit veya teşhisinde hangi esas ve usullerin uygulanacağı düzenlenmiş olup alkollü içki almış sürücülerin ve kanlarındaki alkol miktarının tespiti esaslarının düzenlendiği, (a) bendinde ise; sürücülerin alkol oranlarının tespitinde; tarih, saat ve ölçüm sonucu ile cihaza ait seri numarasını gösterir çıktı verebilen ve kalibrasyon ayarı yapılmış teknik cihazların kullanılacağı düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; 08.04.2017 günü sabah 06:02 sıralarında 22 ... plaka sayılı aracın Hacı İsa Muhtarlığı binasına çarparak kaçtığı ihbarı üzerine yapılan incelemede anılan plakalı aracın sahibinin davacı olduğunun anlaşılması üzerine davacının adresine olaydan yaklaşık iki buçuk saat sonra 08:30'da iki polis memurunun giderek davacıyla görüştükleri, davacının "uykusuz oldu-ğunu, dalgınlıkla çarptığını, olay yerinden ayrılıp aracını evin yanındaki boş arsaya park ettiğini" beyan ettiği, davacının nefesinden alkol kokusunun geldiğinin polis memurlarınca anlaşılması üzerine davacının tahkikata esas olmak üzere Havsa İlçe Devlet Hastanesine götürüldüğü, burada 08:21'de düzenlenen adli muayene formunda "alkol üflemedi" ibaresinin yer aldığı, bunun üzerine alkollü olup olmadığının tespiti amacıyla İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürülerek alkol muayenesi yapıldığı, saat 08:55'de yapılan ölçümde 0,56 promil alkollü olduğunun tespit edildiği, yasal sınırın üzerinde alkollü araç kullandığından bahisle de sürücü belgesinin 08.04.2017 tarih ve 2216 sayılı geçici sürücü belgesi geri alma tutanağıyla 6 ay süreyle geri alındığı, ayrıca idari para cezası verildiği anılan işlemlerin iptali istemiyle de bakılan davaların açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, 2918 sayılı Kanun'un 81 ve 82. Maddelerine aykırı hareket ederek olay yerin-den ayrılan davacının trafik kazası sonrasında görevli polis memurlarını veya jandarma personelini çağırarak olay yerinde gerekli işlemleri yaptırması ve alkollü olarak araç kullanmadığını bu aşamada ortaya koyması gerekirken, kaza yerini terk etmiş olması ve kazanın oluş şekli ve tespitin saati dikkate alındığında, davacının olay anında alkollü olmadığı yolundaki iddiasının hayatın doğal akışına uygun bulunmaması nedeniyle davacı hakkında tesis edilen işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Aksi yöndeki bir yorum, alkollü olarak araç kullanan ve kazaya karışan sürücülerin olay yerinden ayrılmak suretiyle alkol ölçümü yaptırmaktan kaçınabileceği durumlara yol açacaktır.

SONUÇ:

1-Edirne İdare Mahkemesinin 31.10.2017 tarih ve E:2017/964, K:2017/1546 sayılı kararı ile Edirne 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 18.07.2017 tarih ve Değişik İş No: 2017/1745 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna;

2-Edirne İdare Mahkemesinin 31.10.2017 tarih ve E:2017/964, K:2017/1546 sayılı kararının kaldırılmasına;

3-Edirne 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 18.07.2017 tarih ve Değişik İş No: 2017/1745 sayılı kararının kabulüne;

Bu surette hüküm uyuşmazlığının giderilmesine karar verilmesinin uygun olacağı…" yolunda düşünce vermiştir.

**YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI** 28.03.2019 gün ve YY-2019/19346 sayı ile, "……...HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ:

Davacı S.E. tarafından, alkollü olarak araç kullandığı gerekçesiyle sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin 08.04.2017 tarihli ve 2216 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davada; davacının seyir halindeyken alkollü olarak araç kullandığına ilişkin somut bir tespit bulunmadığı, varsayıma dayalı olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle, dava konusu işlemin iptaline karar veren Edirne İdare Mahkemesinin 31.10.2017 tarihli ve E:2017/964, K:2017/1546 sayılı kararının kanun yoluna başvurulmaması sebebiyle 22.12.2017 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, davacı S.E. tarafından, alkollü araç kullandığı gerekçesiyle 1.082,00 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 08.04.2017 tarihli ve HN-174651 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davada, Edirne 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin, 18.07.2017 tarihli ve 2017/1745 Değişik İş sayılı kararıyla ceza tutanağının usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle itirazın reddine kesin olarak karar verdiği anlaşılmıştır.

Davalı Havsa Kaymakamlığınca Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen 21.12.2018 havale tarihli başvuru dilekçesi ile Edirne İdare Mahkemesinin 31.10.2017 tarihli ve E:2017/964, K:2017/1546 sayılı kararı ile Edirne 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 18.07.2017 tarihli ve 2017/1745 Değişik İş sayılı kararından hangisinin uygulanacağı konusunda tereddüt doğduğundan ve hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiğinden bahisle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi talebinde bulunulmuştur.

MEVZUAT YÖNÜNDEN İNCELEME:

İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 2592 sayılı Kanun ile değişik 24. maddesinin birinci fikrasında, "1nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir. " hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

Bu belge 5070 sayılı Yasa hükümlerine göre elektronik olarak imzalanmıştır.

a- Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b- Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c- Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d- Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e- Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve şeklen kesinleşmiş; taraflarından en az birinin (davacı ve davalı) aynı olduğu kararların bulunduğu ve tüm kararlarda da davanın esasının hükme bağlandığı ve yasa yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Ancak, anılan Mahkemelerce verilen hükümlerin konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığı ve hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olup olmadığı konusunun ayrıca incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

Edirne İdare Mahkemesindeki dava; alkollü araç kullanma sebebiyle sürücü belgesinin 6 ay süreyle geri alınması

işlemine ilişkin iptal davası niteliğinde olup, Mahkemece dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

Edirne 2. Sulh Ceza Hâkimliğindeki dava ise, alkollü araç kullanma sebebiyle uygulanan idari para cezasının iptali talebiyle açılmış ve Mahkemece ceza tutanağının usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle itirazın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu duruma göre, her iki dava konusu işlemin sebebi (alkollü araç kullanma) aynı olmakla birlikte, İdare Mahkemesindeki davanın sürücü belgesinin geri alınması işleminin iptali istemine, Sulh Ceza Hâkimliğindeki davanın ise idari para cezasının iptali istemine ilişkin olması karşısında; İdare Mahkemesi ile Sulh Ceza Hâkimliği kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, "konu ve dava sebebinin aynı olması" koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan; İdare Mahkemesi ile Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararların aksi yönde, farklı bir yargı kolu tarafından verilmiş bir kararın bulunmaması karşısında; ortada çelişkili bir karar ve bu çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durumun da bulunmadığı anlaşılmıştır.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle, adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının konuları ve dava sebeplerinin aynı olmaması ve dolayısıyla kararlar arasında çelişki bulunmaması karşısında, hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durum görülmediği için, 2247 sayılı Kanunun 24. maddesinde belirtilen koşulların birlikte gerçekleşmediği düşüncesiyle söz konusu başvurunun reddi gerekmektedir." yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 20.05.2019 tarihli toplantısında: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, 2247 sayılı Yasanın 24. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığını taşıyan 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" denilmiş; 24. maddesinde, (Değişik birinci fikra: 02/07/2018 – KHK- 703/183-i md.) ise, 1 nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edileceği belirtilmiştir.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden, ortada adli yargı yerince kesin olarak verilmiş, dolayısıyla kesinleşmiş ve idari yargı yerince verilen karara itiraz edilmediğinden kesinleşmiş kararlar bulunduğu, kararlarda da işin esasının hükme bağlandığı ve davaların taraflarından en az birinin aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Konu ve dava sebebinin aynı olup olmamasının incelenmesi:

Olayda, Edirne 2. Sulh Ceza Hâkimliğine, alkollü olarak araç kullanmak, kazayı yetkili memurlara bildirmemek ve kaza yerinden ayrılmak sebebiyle uygulanan idari para cezasının iptali istemiyle başvuru yapılmış, Hâkimlikçe ceza tutanağının usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle başvurunun reddine karar verilmiş;

Edirne İdare Mahkemesine, alkollü olarak araç kullanmak sebebiyle sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması işleminin iptal edilmesi istemiyle dava açılmış, Mahkemece dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

Adli yargı yerine yapılan başvurunun sebebi (dava sebebi, diğer bir anlatımla maddi olay), 22 ... plakalı araç sürücüsü davacının, alkollü olarak araç kullandığı, yaptığı kazayı yetkili memurlara bildirmediği ve kaza yerinden ayrıldığının ileri sürülmesi olup, başvurunun konusu ise, anlatılan sebeplerle adına, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5 ve 81/1-d. madde ve fıkraları uyarınca verilen idari para cezası; idari yargı yerinde açılan davanın sebebi davacının alkollü olarak araç kullandığının ileri sürülmesi, davanın konusu ise, bu sebeple adına düzenlenen sürücü belgesi geri alma tutanağıdır. Alkollü olarak araç kullanmak yönünden davanın sebebi aynı olsa da davaların konuları farklı olup, verilen kararlar farklı konular hakkındadır. Bu durumda, aynı konuda verilmiş kararlar bulunduğundan söz edilemeyeceği açıktır. Böylece, İdare Mahkemesi ile Sulh Ceza Hâkimliği kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, "konu ve dava sebebinin aynı olması" koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun incelenmesi:

İdare Mahkemesi ile Sulh Ceza Hâkimliğine aynı konuda açılmış ve aynı konuda verilmiş birbiriyle çelişen kararların bulunmadığı ve idari yargı yerince davanın kabulü yolunda verilen karar ile adli yargı yerince başvurunun reddi yolunda verilen kararların birbirlerinin uygulanmasına engel teşkil etmediği gözetildiğinde, ortada çelişkili bir karar ve bu

çelişki nedeniyle başvuruda bulunan Havsa Kaymakamlığı yönünden hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durumun da bulunmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" ile "hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunması" koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "aynı konuya ve sebebe ilişkin kararlar olması ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE, 20.05.2018 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Başkan<br>Hicabi<br>DURSUN | Üye<br>Şükrü<br>BOZER | Üye<br>Mehmet<br>AKSU | Üye<br>Birol<br>SONER |
| | Üye<br>Süleyman Hilmi<br>AYDIN | Üye<br>Aydemir<br>TUNÇ | Üye<br>Nurdane<br>TOPUZ |